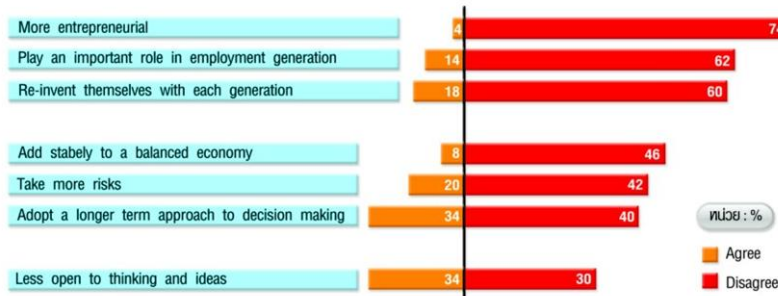

ทำไมครอบครัวจึงเก่งกว่า

> Agreement with the statements about family business

■ ผศ.ดร.เอกชัย อภิศักดิ์กุล
คณบดี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาธุรกิจครอบครัว

จากการสำรวจธุรกิจครอบครัวในอินเดีย 50 รายจาก Top ET-500 ของอินเดียในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2555 โดย PwC (ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส) พบว่าธุรกิจครอบครัวในอินเดียนั้นเชื่อว่าพวกเขามีข้อได้เปรียบเหนือกว่าธุรกิจทั่วไป ในเรื่องของความทุ่มเท (commitment) และความปรารถนาอย่างแรงกล้า (passion) ต่อความสำเร็จของธุรกิจ การสามารถตัดสินใจมุ่งตลาดเฉพาะส่วนได้อย่างรวดเร็ว การมีความรู้สึกซึ่งในธุรกิจ เป็นต้น รวมไปถึงข้อได้เปรียบอื่นที่ธุรกิจครอบครัวมีเหนือกว่าธุรกิจทั่วไป ได้แก่

1.ความทุ่มเท (commitment) ความปรารถนาอย่างแรงกล้า (passion) และการอุทิศตน (dedication) : เป็นที่เชื่อกันว่าเจ้าของธุรกิจมักจะดูแลธุรกิจของพวกเขาได้ดีกว่าเมื่อพวกเขามีส่วนได้

เสียส่วนใหญ่อยู่ ธุรกิจครอบครัวจะเห็นคุณค่าในความสามารถของพวกเขามากกว่า และคนที่ไม่ใช่สมาชิกในครอบครัวก็ยังไม่ได้รับการปฏิบัติเสมือนเป็นคนในครอบครัว การมีความสัมพันธ์ที่มั่นคงและยาวนานกับทั้งพนักงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ (เช่น ซัพพลายเออร์ เป็นต้น) จะส่งผลให้การดำเนินงานในแต่ละวันได้รับผลสำเร็จ

2.ความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว : การไม่ต้องมีภาระหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นทำให้ธุรกิจครอบครัวในอินเดียมีความยืดหยุ่นมากกว่าในเรื่องของการตัดสินใจที่รวดเร็ว สามารถเพิ่มความรวดเร็วในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เปลี่ยนระบบปฏิบัติการ ประเมินโอกาสใหม่ๆ ของธุรกิจ เป็นต้น

3. การมีความรู้สึกซึ่งในธุรกิจ: ธุรกิจครอบครัวจะมีประสบการณ์และ

ความเชี่ยวชาญเมื่อพวกเขาทำงานเฉพาะด้านในอุตสาหกรรมหนึ่งๆเป็นระยะเวลานาน ซึ่งจะทำให้พวกเขามีข้อได้เปรียบมากขึ้นในการทำมาค้าขาย และตระหนักถึงความท้าทายที่ต้องเผชิญในอุตสาหกรรมได้ดีกว่าบริษัททั่วไป

4.ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (mutual trust) : ธุรกิจครอบครัวเจริญเติบโตขึ้นบนความไว้วางใจซึ่งกันและกันและความเชื่อมั่นในการรักษาความสัมพันธ์ในระยะยาวโดยสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ประกอบไปด้วย การนำ การสนับสนุนและความเชื่อมั่นซึ่งกันและกัน

5.การสร้างการจ้างงาน (employment generating) การปรับรื้อระบบผู้ประกอบการ (reinventing entrepreneurs): ธุรกิจครอบครัวเชื่อว่าพวกเขามีความเป็นผู้ประกอบการมากกว่าธุรกิจทั่วไป พวกเขาสร้างงานได้มากกว่าและสามารถปรับหรือรื้อระบบธุรกิจให้เหมาะสมกับทายาทแต่ละรุ่นได้ จากการสำรวจพบว่าธุรกิจครอบครัวในอินเดีย 74% เห็นด้วยว่าธุรกิจครอบครัวมีความเป็นผู้ประกอบการตามธรรมชาติมากกว่าธุรกิจทั่วไป

นอกจากนี้ธุรกิจครอบครัวอีก 62% ยังเห็นด้วยว่าธุรกิจครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการสร้างการจ้างงานและอีกเกือบ 60% รู้สึกว่าพวกเขารับระบบตัวเองในแต่ละรุ่น ซึ่งช่วยให้ธุรกิจเติบโต พัฒนาและขยายไปสู่ธุรกิจใหม่ได้ (ภาพที่ 1)

ธุรกิจครอบครัวนั้นมีความภาคภูมิใจในการสร้างความสมดุลและเสถียรภาพให้กับเศรษฐกิจ และมักจะไม่มีความเสี่ยงมากกว่าธุรกิจทั่วไปที่ไม่ใช่ธุรกิจครอบครัว นอกจากนี้ธุรกิจครอบครัวยัง

ตระหนักถึงความท้าทายซึ่งเป็นข้อเสียเปรียบเมื่อเทียบกับธุรกิจทั่วไป เช่น การดึงดูดพนักงานสำคัญไว้ในองค์กรเป็นข้อจำกัดความก้าวหน้าของคนที่ไม่ใช่สมาชิกในครอบครัวซึ่งเป็นประเด็นที่สร้างความหนักใจให้เสมอ อย่างไรก็ตามธุรกิจครอบครัวนั้นมีปัญหาสำคัญที่ต้องเผชิญอยู่หลายประเด็นเช่นกัน อาทิ

1.การสรรหาพนักงาน : คนเก่งจากภายนอกมักจะไม่ค่อยอยากเข้ามาทำงานในธุรกิจครอบครัวเมื่อพวกเขาจะไม่ได้รับอิสระเหมือนกับที่ทำงานในบริษัททั่วไป ซึ่งมักเกิดจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่งสูงสุดมักเป็นของสมาชิกใน

ครอบครัวนั่นเอง การสืบทอดกิจการและการพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่จึงเป็นประเด็นสำคัญของธุรกิจครอบครัว จากการสำรวจพบว่าเมื่อคนรุ่นใหม่เข้ามาในธุรกิจมักจะเกิดปัญหาช่องว่างระหว่างวัยแต่ธุรกิจจะต้องปรับตัวให้เหมาะสม คนรุ่นใหม่มักจะมีความฉลาดและเป็นมิตรกับเทคโนโลยีมากกว่า

2. การเพิ่มกองทุนเพื่อการเติบโต : การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นสิ่งจำเป็นในการเติบโตและการพัฒนา อย่างไรก็ตามธุรกิจครอบครัวบางรายรู้สึกรู้ว่าเป็นสิ่งที่พวกเขาทำได้ยากกว่าธุรกิจทั่วไป

3. ความขัดแย้งในครอบครัว : ธุรกิจครอบครัวที่ถูกสำรวจในครั้งนี้ตระหนักว่าการจัดการความคิดเห็นที่หลากหลายและมุมมองต่างๆ ของสมาชิก

ครอบครัวคนอื่นๆ ในบริษัทนั้นสามารถทำให้เกิดปัญหาได้ ธุรกิจครอบครัวบางรายเชื่อว่าการกำหนดบทบาทที่ชัดเจนจะช่วยให้การตัดสินใจได้ ขณะที่ธุรกิจครอบครัวบางรายรู้สึกว่าการร่วมกันตัดสินใจเป็นวิธีที่ดีที่สุด

4. ความเป็นเจ้าของกับการบริหาร : การแยกความเป็นเจ้าของออกจากการบริหารและการได้รับฉันทามติตามบทบาทของสมาชิกในครอบครัวในบริษัทเป็น 2 ประเด็นสำคัญสำหรับธุรกิจครอบครัวที่จะต้องจัดการให้ดี

ที่มา : PwC India. 2013. *Family Firm The India Perspective*. PwC's Family Business Survey 2012-13. PricewaterhouseCoopers Private Limited. Available: www.pwc.in.